

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

รหัสวิชา 0107431 การศึกษาอิสระประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
(INDEPENDENT STUDY IN LOCAL HISTORY)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประวัติศาสตร์

สาขาวิชาสังคมศาสตร์

หลักสูตรใหม่/หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0107431 การค้นคว้าอิสระประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

3(2-2-5)

Independent Study in Local History

บูรพาวิชา : -

ควบคู่ : -

ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์และศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นโดยอาศัยระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์ การฝึกประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ในกระบวนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เฉพาะกรณี

Study of crucial historical issues and potentials of local communities through historical methodology; application of historical knowledge to the process of articular local community development

2. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

ศิลปศาสตรบัณฑิต หลักสูตรประวัติศาสตร์

- ศึกษาทั่วไป
- วิชาเฉพาะ
- วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน (ถ้ามี)
- วิชาเอก
- วิชาเอกบังคับ
- วิชาเอกเลือก
- วิชาโท
- วิชาประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (ถ้ามี)

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ผศ. ดร.พรชัย นาคสีทอง

อาจารย์ผู้สอนรายวิชา ผศ. ดร.พรชัย นาคสีทอง

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ปีการศึกษา 2567/ภาคการศึกษาปลาย /นิสิตชั้นปี 3

5. สถานที่เรียน

วันพุธ เวลา 08.00 – 12.10 น. ห้อง 13513

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันที่ 15 ตุลาคม 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

CLO1 เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์และศักยภาพของชุมชนท้องถิ่น

CLO2 เพื่อเน้นให้ผู้เรียนนำทักษะของระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์มาประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ในกระบวนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเฉพาะกรณี

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์และศักยภาพของชุมชนท้องถิ่น และสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ในกระบวนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เฉพาะกรณีได้

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 30(2x 15 สัปดาห์)	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 30(2x 15 สัปดาห์)	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 75 (5x 15 สัปดาห์)

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

8 ชั่วโมง/สัปดาห์ (ทุกวันศุกร์ เวลา 09.00 – 16.00 น. ณ ห้อง 13526

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	<ul style="list-style-type: none"> - แนะนำรายวิชา การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน เอกสารตำราเรียน - ข้อตกลงในการเรียนและการประเมินผลการเรียน - แนะนำหลักการสืบค้นในระบบสารสนเทศ และหลักเกณฑ์ รูปแบบการอ้างอิงตามหลักวิชาการ - เทคนิคการเก็บข้อมูลภาคสนาม - นิสิตทดลองการสืบค้นเอกสาร 	2	2	<p>กิจกรรมการเรียน การสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> -แนะนำรายวิชา และอธิบายวิธีการดำเนินการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลพร้อมทั้งข้อตกลงต่าง ๆ ใน การเรียน <p>สื่อที่ใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> -มคอ.3 - power point 	ผศ.ดร.พรชัย นาคสีทอง
2 – 3	<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์กับการแสวงหาองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ - ภูมิทัศน์ประเด็นสำคัญประวัติศาสตร์ชุมชนท้องถิ่น 	4	4	<p>กิจกรรมการเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การอภิปราย แลกเปลี่ยนในชั้นเรียน - ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง <p>สื่อที่ใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Power Point - เอกสารและข้อมูลหมวด 6 - ภาคสนาม/พื้นที่ชุมชน/แหล่งข้อมูล โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 	ผศ.ดร.พรชัย นาคสีทอง
4 – 5	<ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นสำคัญและความเปลี่ยนแปลงในชุมชนท้องถิ่นเมื่อระบบการศึกษาเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน 	4	4	<p>กิจกรรมการเรียน</p>	ผศ.ดร.พรชัย นาคสีทอง และ

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	- เรื่องเล่าและความทรงจำเกี่ยวกับ ชุมชนท้องถิ่นเมื่อแรกเริ่มระบบ การศึกษาสมัยใหม่			- การอภิปราย แลกเปลี่ยนใน ชั้นเรียน - ศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเอง สื่อที่ใช้ - Power Point - เอกสารและข้อมูล หมวด 6 - ภาคสนาม/พื้นที่ ชุมชน/แหล่งข้อมูล โดยใช้ชุมชนเป็น ฐาน - การจัดเสวนาฯ	วิ ท ย า กร ผู้ทรงคุณวุฒิ
6 – 7	ประเด็นสำคัญของท้องถิ่นในช่วงแห่ง ความขัดแย้งเชิงอุดมการณ์ในยุค สงครามเย็น - เรื่องเล่าและความทรงจำต่อศักยภาพ ของชุมชนท้องถิ่นยุคสงครามเย็น	4	4	กิจกรรมการเรียน - อภิปราย แลกเปลี่ยนในชั้น เรียน - ศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง - ลงพื้นที่ภาคสนาม - การจัดเสวนาฯ สื่อที่ใช้ - Power Point - เอกสารและข้อมูล หมวด 6 - ภาคสนาม/พื้นที่ ชุมชน/แหล่งข้อมูล โดยใช้ชุมชนเป็น ฐาน	ผศ.ดร.พรชัย นาคสีทองและ วิ ท ย า กร ผู้ทรงคุณวุฒิ

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
8 – 9	<ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นสำคัญและศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในช่วงแห่งความเปลี่ยนแปลงระดับฐานราก - เรื่องเล่าและความทรงจำต่อศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นเมื่อแรกเริ่มการพัฒนาโดยองค์กรเอกชน (NGOs) 	4	4	กิจกรรมการเรียน <ul style="list-style-type: none"> - อภิปรายแลกเปลี่ยนในชั้นเรียน - ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง - ลงพื้นที่ภาคสนาม - การจัดเสวนาฯ สื่อที่ใช้ <ul style="list-style-type: none"> - Power Point - เอกสารและข้อมูลหมวด 6 - ภาคสนาม/พื้นที่ชุมชน/แหล่งข้อมูลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 	ผศ.ดร.พรชัย นาคสีทอง และ วิ ท ย า ก ร ผู้ทรงคุณวุฒิ
10- 11	<ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นสำคัญของท้องถิ่นในช่วงการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ - เรื่องเล่าและความทรงจำต่อศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นต่อการจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 	4	4	กิจกรรมการเรียน <ul style="list-style-type: none"> - อภิปรายแลกเปลี่ยนในชั้นเรียน - ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง - ลงพื้นที่ภาคสนาม - การจัดเสวนาฯ สื่อที่ใช้ <ul style="list-style-type: none"> - Power Point - เอกสารและข้อมูลหมวด 6 - ภาคสนาม/พื้นที่ชุมชน/แหล่งข้อมูลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 	ผศ.ดร.พรชัย นาคสีทอง และ วิ ท ย า ก ร ผู้ทรงคุณวุฒิ

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
12-13	ประเด็นสำคัญและศักยภาพของท้องถิ่น ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี การเล่น และการจัดการท่องเที่ยว ชุมชน - ภาพจำในศักยภาพของชุมชนท้องถิ่น ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี การเล่น และการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนในภาวะการณ์ของการโหยหาอดีต (nostalgia)	4	4	กิจกรรมการเรียน - อภิปราย แลกเปลี่ยนในชั้น เรียน - ศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง - ลงพื้นที่ภาคสนาม - การจัดเสวนาฯ สื่อที่ใช้ - Power Point - เอกสารและข้อมูล หมวด 6 - ภาคสนาม/พื้นที่ ชุมชน/แหล่งข้อมูล โดยใช้ชุมชนเป็น ฐาน	ผศ.ดร.พรชัย นาคสีทอง และ วิ ท ย า ก ร ผู้ทรงคุณวุฒิ
14- 15	- เหตุการณ์ร่วมสมัยและศักยภาพของ ท้องถิ่นในการจัดการภัยพิบัติ - เรื่องเล่าและความทรงจำของท้องถิ่น ในภาวะการณ์ของภัยพิบัติและการ จัดการโดยชุมชน	4	4	กิจกรรมการเรียน - ศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเอง - นำเสนอผล การศึกษา ค้นคว้า - อภิปราย แลกเปลี่ยนใน ชั้นเรียน - ร่วมกันให้ ข้อเสนอแนะ โดยวิทยากร สื่อที่ใช้ - Power Point - เอกสารและข้อมูล หมวด 6	ผศ.ดร.พรชัย นาคสีทองและ ผู้ทรงคุณวุฒิ จากภายนอก

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				- ภาคสนาม/พื้นที่ชุมชน/แหล่งข้อมูล โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน	
16	สอบปลายภาค				
17					
รวม		30	30		

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- 9. ส่งระดับชั้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวข้อ/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	ลำดับที่ประเมิน	คะแนน
1	ระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์กับการแสวงหาคำถามความรู้ทางประวัติศาสตร์	- ประเมินจากชิ้นงาน การอภิปราย การวิเคราะห์ และ พฤติกรรมในชั้นเรียน และ การสังเกต พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	2 - 3	20

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	คะแนน
2	ประเด็นสำคัญและความเปลี่ยนแปลงในชุมชนท้องถิ่นเมื่อระบบการศึกษาเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน	- ประเมินจากชิ้นงาน การอภิปราย การวิเคราะห์ และ พฤติกรรมในชั้นเรียน และ การสังเกต พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน รวมถึงกิจกรรมภาคสนามและการจัดเสวนาวิชาการ	4 - 5	10
3	ประเด็นสำคัญของท้องถิ่นในช่วงแห่งความขัดแย้งเชิงอุดมการณ์ในยุคสงครามเย็น	- ประเมินจากชิ้นงาน การอภิปราย การวิเคราะห์ และ พฤติกรรมในชั้นเรียน และ การสังเกต พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน รวมถึงกิจกรรมภาคสนามและการจัดเสวนาวิชาการ	6 - 7	10
4	ประเด็นสำคัญและศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในช่วงแห่งความเปลี่ยนแปลงระดับฐานราก	- ประเมินจากชิ้นงาน การอภิปราย การวิเคราะห์ และ พฤติกรรมในชั้นเรียน และ การสังเกต พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน รวมถึงกิจกรรมภาคสนามและการจัดเสวนาวิชาการ	8 - 9	10

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	คะแนน
5	ประเด็นสำคัญของท้องถิ่นในช่วงการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ	- ประเมินจากชิ้นงาน การอภิปราย การวิเคราะห์ และ พฤติกรรมในชั้นเรียน และ การสังเกต พฤติกรรมการเข้าร่วม กิจกรรมในชั้นเรียน รวมถึงกิจกรรม ภาคสนามและการจัดเสวนาวิชาการ	10 - 11	10
6	ประเด็นสำคัญและศักยภาพของท้องถิ่น ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี การละเล่น และการจัดการท่องเที่ยวชุมชน	- ประเมินจากชิ้นงาน การอภิปราย การวิเคราะห์ และ พฤติกรรมในชั้นเรียน และ การสังเกต พฤติกรรมการเข้าร่วม กิจกรรมในชั้นเรียน รวมถึงกิจกรรม ภาคสนาม	12 - 13	10
7	เหตุการณ์ร่วมสมัยและศักยภาพของท้องถิ่นในการจัดการภัยพิบัติ	- ประเมินจากชิ้นงาน การอภิปราย การวิเคราะห์ และ พฤติกรรมในชั้นเรียน และ การสังเกต พฤติกรรมการเข้าร่วม กิจกรรมในชั้นเรียน รวมถึงกิจกรรม ภาคสนาม	14 - 15	10
8	สอบประมวลความรู้	ทดสอบกลางภาค และทดสอบปลายภาค	16 - 17	20

- กิตติ ตันไทย. (2552). หนึ่งศตวรรษเศรษฐกิจของคนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และ พูนศักดิ์ ชานิกรประดิษฐ์. (2540). เศรษฐกิจหมู่บ้านภาคใต้ฝั่งตะวันออกในอดีต.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สร้างสรรค์.
- ชนิดา พรหมพยัคฆ์ และ ณัฐพงษ์ สกุลเลี่ยว (บรรณาธิการ). (2563). วิธีวิทยาในการศึกษาประวัติศาสตร์.
กรุงเทพฯ : ศยาม.
- ชาติชาย พณานานนท์. (2541). “การวิจัยประวัติศาสตร์,” และ “การเขียนเค้าโครงการวิจัยประวัติศาสตร์,”
ใน วารสารประวัติศาสตร์. หน้า 1 – 7, และ หน้า 9 – 12.
- ชาติชาย มุกสง. (๒๕๕๓ – ๒๕๕๔). “ประวัติศาสตร์ที่หายไป : คนเล็กๆ ที่ถูกลืมกับวิธีการศึกษาแนวจุล
ประวัติศาสตร์ (Microhistory)” ในวารสารประวัติศาสตร์ : ๔๘ – ๗๕.
- ปก แก้วกาญจน์. (2534). การสร้างทางรถไฟสายใต้กับผลกระทบทางเศรษฐกิจและการเมือง. สงขลา ;
สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ปก แก้วกาญจน์. (2540). การค้าทางเรือบริเวณลุ่มทะเลสาบสงขลา. สงขลา ; สถาบันทักษิณคดีศึกษา
มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ปิยะชาติ สิงตี. (2550). การศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของเมืองท่าปัตตานี นครศรีธรรมราช สงขลา ระหว่าง
พ.ศ. 2133 – 2231. ปรินูญานิพนธ์ (ศศ.ม.ประวัติศาสตร์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มนตรี สังข์มุสิกานนท์. (2547). ศึกษาศิลปกรรมที่ปรากฏในอุโบสถของวัดบริเวณรอบทะเลสาบสงขลาปรินูญญา
นิพนธ์ (ศศ.ม. ไทยคดี) มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ยงยุทธ ชูแว่น (บก.). (2550). คาบสมุทรไทยในราชอาณาจักรสยาม: ประวัติศาสตร์ตัวตนของภาคใต้สมัย
อยุธยาถึงต้นรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ : นาคร.
- ยงยุทธ ชูแว่น. (2529). พัฒนาการของชุมชนรอบทะเลสาบสงขลา ตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๑๗ ถึงปลาย
คริสต์ศตวรรษที่ 18 วิทยานิพนธ์ (อ.ม.ประวัติศาสตร์). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยงยุทธ ชูแว่น. (2541). โลกของกลุ่มทะเลสาบ : รวมบทความว่าด้วยประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมท้องถิ่น
บริเวณลุ่มทะเลสาบสงขลา. ปทุมธานี : นาคร
- ยงยุทธ ชูแว่น. (2546). “แนวคิดและวิธีการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น,” ใน เอกสารประกอบการสัมมนา
ทางวิชาการ ทะเลสาบในกระแสความเปลี่ยนแปลง : ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และกระบวนการ
ทัศน์การพัฒนา. จัดโดย โครงการวิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นภาคใต้บริเวณลุ่มทะเลสาบสงขลา
สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ 19 – 21 มิถุนายน 2546 ณ สถาบันทักษิณคดีศึกษา ต.
เกาะยอ อ.เมือง จ.สงขลา สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ยงยุทธ ชูแว่น. (2547, พฤษภาคม - มิถุนายน). “ความสำคัญและขอบเขตของประวัติศาสตร์ท้องถิ่นใน
ปัจจุบัน,” ใน วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 25(1) : 102 - 114.
- เลิศชาย ศิริชัย และ นฤทธิ์ ดวงสุวรรณ. (2552). ประมงพื้นบ้านลุ่มทะเลสาบสงขลา : วิถีและการเปลี่ยนแปลง.
กรุงเทพฯ : สกว..

